

NCD-004-017401

Seat No. _____

M. Ed. (Sem. IV) (CBCS) Examination

April/May – 2017

CC-10 : Teachers Education - 02

(New Course)

Faculty Code : 004

Subject Code : 017401

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

૧ નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો :

૬

- (૧.૧) વિશિષ્ટ શિક્ષણ માટે શિક્ષકને તૈયાર કરવા માટેના કોઈ બે કાર્યક્રમો જણાવો.
- (૧.૨) બેયલર ઓફ એલિમેન્ટરી એજ્યુકેશન - તાલીમ માટેની પ્રવેશપાત્રતા તથા સમયગાળો જણાવો.
- (૧.૩) પેરાડીમનો શો અર્થ થાય છે ?
- (૧.૪) કલા-હસ્તકલાના શિક્ષકની પૂર્વ સેવાકાલીન તાલીમ તરીકે ધોરણ-૧૨ પછીના પ્રોગ્રામ જણાવો.
- (૧.૫) શિક્ષકના વ્યાવસાયિક વિકાસના શાળા કક્ષાના પડકારો નોંધો.
- (૧.૬) DPEPનું પૂરું નામ અને તેનો કોઈ એક હેતુ લખો.

૨ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ છ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો :

૧૨

- (૨.૧) માધ્યમિક શિક્ષણનું સાર્વત્રીકરણ શા માટે ઉચિત ગણાય ?
- (૨.૨) શારીરિક શિક્ષણ માટે શિક્ષકને તૈયાર કરવાની શી જરૂરિયાત છે ?
- (૨.૩) શિક્ષકને શિક્ષક પ્રશિક્ષણ કાર્યક્રમમાં મૂળ વ્યવસ્થાપનમાં કઈ બાબતો શીખવાની હોય છે ?
- (૨.૪) શિક્ષણ ક્ષેત્રે ખાનગીકરણ એ શું છે ?

- (૨.૫) શિક્ષક વિકાસને અસર કરતાં વ્યક્તિગત પરિબલો કયા કયા છે ?
- (૨.૬) શિક્ષક સજ્જતામાં સુધારણા લાવવા માટેના મુદ્દા નોંધો.
- (૨.૭) અસરકારક શિક્ષક પ્રશિક્ષણ માટેની પ્રવૃત્તિઓની યાદી તૈયાર કરો.
- (૨.૮) શિક્ષક અને શિક્ષક પ્રશિક્ષકોના વ્યાવસાયિક વિકાસ માટેના કોઈ બે પ્રયત્નો સમજાવો.

૩ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ ચાર પ્રશ્નોના ઉત્તર લગભગ ૨૫૦ શબ્દોમાં લખો : ૧૬

- (૩.૧) શિક્ષક પ્રશિક્ષણની પ્રવર્તમાન સંશોધન તરેહની ટૂંકી સમીક્ષા નોંધો.
- (૩.૨) શિક્ષક શિક્ષણ કાર્યક્રમના લાભ-મર્યાદા લખો.
- (૩.૩) અયોગ્ય લાયકાત ધરાવનાર શિક્ષક પ્રશિક્ષકો કેમ વિકાસ માટે પડકારરૂપ ગણાય ?
- (૩.૪) પ્રોસેસ પ્રોડક્ટ પેરાડિમ તથા ક્લાસરૂપ ઈકોલોજી પેરાડિમ સમજાવો.
- (૩.૫) શાળામાં શિક્ષકની શિરોલંબ ગતિશીલતાનો માર્ગ સમજાવો.

૪ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લગભગ ૩૦૦ શબ્દોમાં આપો : ૧૬

- (૪.૧) અસરકારક શિક્ષક પ્રશિક્ષણ કાર્યક્રમની લાક્ષણિકતાઓ દર્શાવો.
- (૪.૨) સેવાકાલીન શિક્ષક શિક્ષણ સંદર્ભે RMSAની વિગતો વર્ણવો.
- (૪.૩) શિક્ષક પ્રશિક્ષણની ગુણવત્તા માટેની ખાતરી આપતા કાર્યક્રમો તથા સંસ્થાઓ વિશે નોંધ કરો.

૫ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર લગભગ ૪૦૦ શબ્દોમાં આપો : ૨૦

- (૫.૧) નવા શિક્ષકની તૈયારી સંદર્ભે બહુવિધ વિષય અને એક વિષય સંબંધિત પરિભાષા તથા ફલિતાર્થો લખો.
- (૫.૨) સેવાકાલીન માધ્યમિક શિક્ષક ગુણવત્તાને અસર કરનારાં પરિબલો સમજાવો.
- (૫.૩) બર્લિનરે આપેલ શિક્ષક વિકાસની અવસ્થાઓ વર્ણવો.

ENGLISH VERSION

- 1** Answer the following questions in short : **6**
- (1.1) Write any two programmes to prepare teacher for special education.
  - (1.2) Indicate the eligibility and duration of the training course - Bachelor of Elementary Education.
  - (1.3) What is the meaning of paradigm ?
  - (1.4) Write some pre-service training programmes after standard-12th for art and craft teacher.
  - (1.5) Write school level challenges for a teacher of professional development.
  - (1.6) Write full form of DPEP and one objective of it.
- 2** Answer any six of the following questions : **12**
- (2.1) Why the universalisation of secondary education is appropriate ?
  - (2.2) Which are the needs of preparation of teacher for physical education ?
  - (2.3) What a teacher has to learn in substantive arrangements in teacher education programme ?
  - (2.4) What is privatisation regarding education ?
  - (2.5) Which are the personal factors influencing teacher development ?
  - (2.6) Write issues related to enhancing teacher competence.
  - (2.7) List out the activities of effective teacher education programme.
  - (2.8) Discuss any two present practices of professional development of teacher and teacher educator.

3 Answer any four of the following questions in about 250 words : **16**

- (3.1) Discuss in short the trends of research in TE.
- (3.2) Explain merits and limitations of teacher education programme.
- (3.3) Why improperly qualified teacher educators are called challenges for development ?
- (3.4) Explain the process - product paradigm and classroom ecology paradigm.
- (3.5) Explain the vertical mobility of a school teacher.

4 Answer any two of the following questions in 300 words : **16**

- (4.1) Describe characteristics of an effective teacher education programme.
- (4.2) Explain with details RMSA regarding in service teacher education.
- (4.3) Explain the programmes and write about the institutions actively working for quality assurance in teacher education.

5 Answer any two of the following questions in about 400 words : **20**

- (5.1) Explain the concept and implications of multiple subject teachers versus single subject teacher regarding initial teacher preparation.
- (5.2) Discuss the effective elements of in service secondary school teacher.
- (5.3) Explain with details the stages of development of a teacher given by Berliner.
